Çevrimiçi Ö?renmede Duygusal Mevcudiyet Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çevrimiçi Ö?renmede Duygusal Mevcudiyet Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18558

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çevrimiçi Ö?renmede Duygusal Mevcudiyet Ölçe?i, **uzaktan e?itim** ortamlar?nda ö?rencilerin deneyimledi?i duygusal kat?l?m ve mevcudiyet seviyelerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçek, özellikle çevrimiçi ö?renme süreçlerinde sosyal ve bili?sel mevcudiyetin yan? s?ra duygusal boyutun önemini vurgulamaktad?r. Bu ölçek, ö?rencilerin ö?renme toplulu?u içindeki duygusal ba?lar?n?, hislerini ve motivasyonlar?n? de?erlendirerek, sanal ortamlar?n etkinli?ini art?rmaya yönelik ara?t?rmalara katk? sa?lamay? hedeflemektedir. Ölçe?in geli?tirme çal??mas? 2016 y?l?nda F?rat Sarsar ve Tuncay K??la taraf?ndan yay?mlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Duygusal Mevcudiyet, Çevrimiçi Ö?renme, Uzaktan E?itim, Ölçek Geli?tirme, Ö?renci Kat?l?m?, Ö?renme Toplulu?u

Yazarlar

F?rat Sarsar, Tuncay K??la

Amaç

Ölçe?in temel amac?, uzaktan e?itim ve çevrimiçi ö?renme ortamlar?nda ö?rencilerin **duygusal mevcudiyet** düzeylerini geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçmektir. Geli?tiriciler, ö?renme süreçlerinin ba?ar?s?nda sadece bili?sel etkile?imin de?il, ayn? zamanda ö?rencilerin duygusal olarak ortamda bulunma hissinin de kritik rol oynad???n? varsaymaktad?rlar. Bu nedenle ölçek, çevrimiçi ders tasar?mc?lar?na ve e?itimcilere, duygusal ba?lar? te?vik eden stratejiler geli?tirmede yard?mc? olacak nicel veriler sa?lamay? amaçlamaktad?r.

Yap?

Çevrimiçi Ö?renmede Duygusal Mevcudiyet Ölçe?i, bireyin sanal ö?renme ortam?na duygusal olarak ne kadar dahil oldu?unu ve bu ortama ne kadar ba?l? hissetti?ini ölçen psikolojik bir **yap?** (construct) üzerine kurulmu?tur. Bu yap?, genellikle Ara?t?rma Toplulu?u Modeli (Community of Inquiry - CoI) ba?lam?nda ele al?n?r, ancak özellikle duygusal boyuta odaklan?r. Ölçek, ö?rencilerin ö?renme materyallerine, e?itmenlerine ve akranlar?na kar?? geli?tirdikleri duygusal tepkileri ve bu tepkilerin ö?renme deneyimini nas?l etkiledi?ini analiz eder.

Geli?tirme çal??mas?nda, duygusal mevcudiyetin alt boyutlar?n?n belirlenmesi hedeflenmi?tir. Bu boyutlar genellikle motivasyon, kayg?, memnuniyet ve aidiyet hissi gibi duygusal durumlar? ve bunlar?n çevrimiçi etkile?imlere yans?mas?n? kapsamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçek, bir geli?tirme çal??mas? (Sarsar ve K??la, 2016) kapsam?nda sunulmu?tur ve bu nedenle kapsaml? **geçerlik** analizleri içermektedir. Ölçe?in yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla faktör analizleri (Aç?klay?c? ve Do?rulay?c? Faktör Analizi) kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin kuramsal olarak öngörülen yap?ya ne ölçüde uydu?unu göstermi?tir.

2016 tarihli makalede detaylar? verilen geçerlik çal??malar?, ölçe?in çevrimiçi ö?renme ba?lam?nda duygusal mevcudiyet kavram?n? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü desteklemektedir. Kapsam geçerli?i için uzman görü?lerine ba?vurulmu?, yap? geçerli?i için ise faktör yüklerinin yeterli düzeyde oldu?u rapor edilmi?tir.

Güvenirlik

Çevrimiçi Ö?renmede Duygusal Mevcudiyet Ölçe?i'nin iç tutarl?l???n? de?erlendirmek amac?yla **güvenirlik** analizleri yap?lm??t?r. Ölçek geli?tirme çal??mas?nda, maddelerin tutarl?l???n? ölçen Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm??t?r. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Güvenirlik sonuçlar?, ölçe?in ara?t?rma amaçlar? için kabul edilebilir düzeyde tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir. Detayl? güvenirlik katsay?lar? ve istatistiksel raporlar, Sarsar ve K??la'n?n 2016 tarihli orijinal makalesinde yer almaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal temelini belirlemek üzere hem Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) gerçekle?tirilmi?tir. AFA, ölçe?in kaç boyuttan olu?tu?unu ortaya ç?karm??; DFA ise elde edilen faktör yap?s?n?n teorik modelle ne kadar uyumlu oldu?unu test etmi?tir.

Yap?lan analizler sonucunda ölçe?in çok boyutlu bir yap?ya sahip oldu?u tespit edilmi?tir. Faktör yüklerinin yüksek olmas? ve faktörler aras? korelasyonlar?n anlaml? düzeyde olmas?, ölçe?in güçlü bir **psikometrik** temele sahip oldu?unu i?aret etmektedir.

Ölçüm Arac?

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Öz Bildirim)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Derecelendirme bilgisi orijinal kaynakta bo? b?rak?lm??t?r, ancak geli?tirme ölçekleri genellikle 5'li veya 7'li Likert format?n? kullan?r.)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Çevrimiçi veya uzaktan e?itim programlar?na kat?lan üniversite ö?rencileri.

Ya? Grubu: Yeti?kin ö?renciler (Genellikle 18+)

Popülasyon Detaylar?: Uzaktan e?itim programlar?na kay?tl? çe?itli üniversitelerin ö?rencileri üzerinde test edilmi?tir.

Test Metodolojisi: Çevrimiçi anketler arac?l???yla veri toplanm??t?r. Ölçek, duygusal mevcudiyetin çe?itli yönlerini ölçen maddelerden olu?ur.

Anahtar Kelimeler

Psikometrik Özellikler, Geçerlik, Güvenirlik, Faktör Yap?s?, E-Ö?renme, Duygusal Ba?l?l?k

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Belirtilmemi?tir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: firat.sarsar@ege.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi: Ege Üniversitesi, E?itim Fakültesi, ?zmir, Türkiye (2016 makalesi baz al?narak tahmin edilmi?tir.)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Kullan?m: Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar F?rat Sarsar ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir.

Ücret: Ticari olmayan akademik kullan?mlar için genellikle ücret talep edilmez.

Test Y?l?: Ölçe?in geli?tirme çal??mas? 2016 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

Kaynaklar

Sarsar, F., ve K??la, T. (2016). Emotional presence in online learning scale: A scale development study. *Turkish Online Journal of Distance Education, 17*(3), 50-61.

Orijinal makalenin PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: cevrimici-ogrenmede-

ARABPSYCHOLOGY.COM

duygusal-mevcudiyet-olcegi-toad.pdf

Çevrimiçi Ö?renmede Duygusal Mevcudiyet Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal kayna??n yazar izni veya telif hakk? k?s?tlamalar? nedeniyle bu akademik giri?te sunulmamaktad?r. Maddelerin tam listesi için lütfen Sarsar ve K??la (2016) taraf?ndan yay?mlanan orijinal makaleye ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM